

УДК: 007: 304

Ліхачова К.Ю.¹, Хітрова Т.В.²

¹ студ. гр. СН-317, НУ «Запорізька політехніка»

² канд. філол. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ТИПОЛОГІЯ РЕАЛІТІ-ШОУ ЯК РІЗНОВИДУ ВИДОВИЩНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА ТЕЛЕКАНАЛІ СТБ

Сьогодні майже всі глядачі, хоч зрідка, але дивляться реаліті-шоу, котрі пропонує їм українське телебачення, зокрема телеканал СТБ. Більшість схильна довіряти всьому побаченому, адже, за актуальним суспільним стереотипом, «на телебаченні працюють розумні й відповідальні люди, які не збрешуть». Таким чином, тлєпередачі суто розважальних жанрів прирівнюються до професійної журналістики.

Організатори шоу в гонитві за яскравою картинкою нерідко балансують на межі пристойності, а іноді зовсім нехтують нею. Безумовно, це спричиняє негативний вплив на глядачів, більшість із яких схильні до бездумного прийняття телевізійних образів за ідеал. Крім того, це загрожує й психічному здоров'ю самих учасників, котрі повинні протягом довгого часу жити під прицілом камер, що фіксують кожен їхній рух і кожне слово.

Але користь від реаліті-шоу все ж таки є. По-перше, можна навчатися на чужих помилках. По-друге, якими б не були декорації, усі реаліті-шоу об'єднує один сюжет – фізичне та психологічне виживання в обмеженому просторі. І це робить їх схожими на детективні історії.

Реаліті-шоу – це формат телевізійного продукту, який полягає у спостереженні за діями, вчинками та емоціями справжніх людей у реальному повсякденному житті або у спеціально змодельованих ситуаціях.

Українські реаліті-шоу посіли відповідну нішу в українському телепросторі. Їх види різноманітні й об'єднують глядацьку аудиторію різну за віком та статтю. Саме соціальні потреби населення пояснюють популярність програм. Розважальність у телепрограмах представлена такими елементами: азартом-змаганнями, розвагами, ескейпізмом (відволікання від реальності), релаксуючим змістом, тимчасовим перевтіленням (вживанням в образ), розкриттям таємного з життя відомих особистостей (сенсаціями), комфортом та задоволенням [1].

Український дослідник Є. Гуцало виділяє таку типологію програм в жанрі реаліті: програми з використанням прихованої камери (хоум-відео – «Сам зняв!» телеканал ICTV; розіграші з використанням прихованої камери – «Вечірній Київ. Вас замовили» телеканал 1+1Media; програми розслідування – «Таємний агент» Новий канал); програми з документальною зйомкою (спостереження за роботою фахівців – «102. Поліція», «Ситуація небезпека» телеканал 2+2; шоу зірок – «Життя відомих людей» телеканал 1+1Media; спостереження за роботою людей з екстрасенсорними здібностями – «Битва екстрасенсів», «Слідство ведуть екстрасенси» телеканал СТБ); студійна програма з фрагментами використання живої камери (ігрові шоу, соціальний експеримент, інформаційні програми – «Танці з зірками», «Що? Де? Коли?» телеканал 1+1Media, «ЕкспериментИ» телеканал СТБ); реаліті-шоу студійної зйомки (шоу-змагання – «4 весілля» телеканали 1+1Media / ТЕТ; шоу талантів – «Х-фактор» телеканал СТБ; експерименти з любовними і сімейними відносинами – «Холостяк», «Хата на тата» телеканал СТБ; соціальний експеримент – «Заробітчани», «Дешево та сердито» Новий канал; шоу професій – «МастерШеф») [2].

Талант-шоу – телевізійна програма, головною умовою для участі в якій є творчі здібності та талант. Претенденти на перемогу страждають, борються за перемогу, роблять один одному підступи. У фіналі найдостойніший перемагає. В українському медіапросторі найбільше набули популярності реаліті-шоу талантів на телеканалі СТБ, а саме «Х-фактор», «Україна має талант», «Танцюють всі», «МастерШеф» та інші, в процесі яких із талановитих та здібних людей роблять зірок шоу-бізнесу.

Реаліті-шоу експеримент з сімейними та любовними відносинами – телешоу в якому задовольняється притаманна абсолютній більшості населення пристрасть до підглядання й підслуховування. Прагнення сильних переживань особливо гостре на тлі монотонного повсякденного життя, привертає увагу людей до подій, що відбуваються з персонажами шоу. Приклади таких шоу на телеканалі СТБ – «Вагітна в 16», «Детектор брехні», «Хата на тата», «Врятуйте нашу сім'ю», «Холостяк», «Кохана ми вбиваємо дітей», «Наречена для тата», «Фермер шукає дружину».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гаврилюк І. Реаліті-шоу на українському телебаченні : різновиди, типологічні пріоритети, особливості функціонування. Журналістика науковий збірник / за ред. уклад. : О. Г. Ткаченко. Суми : Сумський державний університет, 2013. С. 3–7.
2. Гуцал Е. Реалити-шоу: некоторые аспекты типологии. *Известия Уральского государственного университета*. 2009. № 1/2(62). С. 179-184.